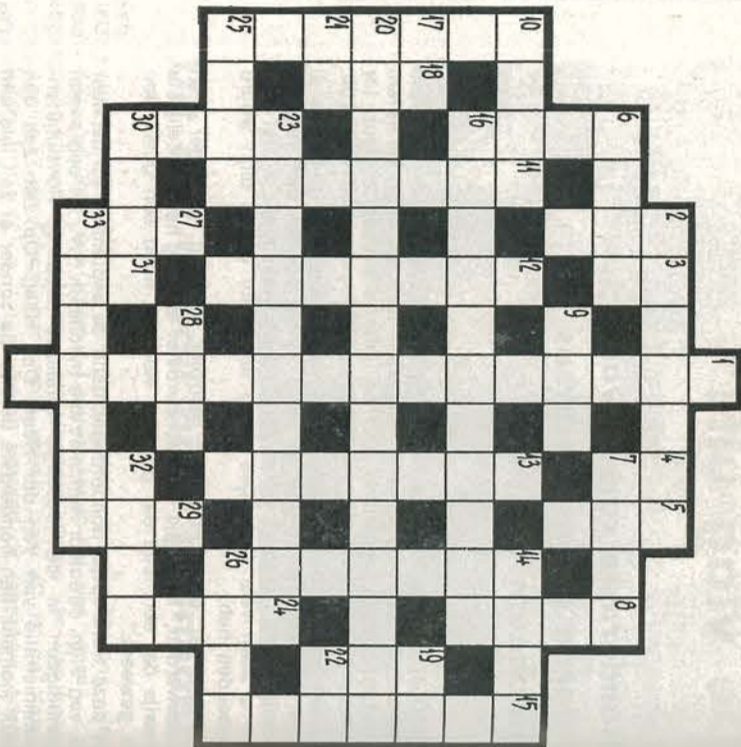

PUZZEL

Horizontaal	1 spreekwoord
2 kleine republiek in Europa	2 gravin van Holland
6 reinigingsmiddel	3 volgend op
7 karakter	4 dwarsmast
9 voor	5 vis
10 vereniging	6 jus
14 Thailand	8 telwoord
16 ziekte in Centraal-Afrika	10 afstaan
17 550 (Romeins)	11 fraaiste delen van planten
19 chemisch symbool	12 werkgever
voor tin	13 struik
20 spreekwoord	14 metselstijlage
21 antwoord betaald	15 een der Verenigde Staten
22 geluid van bekend dier	van Amerika
23 beroemdste Griekse	18 deel van het gelaat
redenaar	19 sneeuwschaats
25 edelglas	23 wapen
26 Ooszeehaven	24 zijrivier van de Rijn
28 kever	27 rivier in Wales
30 grondsoort	29 verdragingsmiddel
32 ongebakken brood	31 negen (Romeins)
33 uiterst	32 lidwoord

Oplösungen kunt u via de interne boodschappendienst (ook Indola) opzenden aan mejuffrouw R. C. Hartsulker, redactie Indohem Klanken (postbus 1030, Den Haag. Sluitingsdatum voor inzending: woensdag 10 november a.s. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

Beloonde ideeën

De door de Ideeëncommissie Van der Heem beoordeelde ideeën werden door de volgende medewerkers ingezonden. Zij ontvingen het achter hun naam vermelde bedrag als beloning.

- Den Haag:**
 A. C. v. d. Heuvel, Inkoop, f 85; W. Roos, Solexmotormontage, f 40,—; A. van Dongen, Kantoorinrichting, f 35,—; F. J. Rein-dorp, Transformatorfabricage, f 25,—; W. B. van Kooij, Kantoorinrichting, f 30,— + f 20,— + f 10,—; J. Oostindie, Plaatbewerking, f 20,—; J. H. Meijer, Mechanische Afdeling Telco, f 15,—; A. Stulp, Televisiemontage, f 15,—; C. Bal, Centraal Service Onderdelen Magazijn, C. E. v. d.

- Berg, Plaatbewerking: M. Bostelaar, Transformatorfabricage, W. J. Dobbe, Plaatbewerking; L. van Dommelen, Draaterij; P. W. J. van den Ende, Eindmontage Telco; H. Hess, Draaterij; P. J. v. d. Horst, Televisiemontage; J. G. Huber, Montagema-ga-zijn; J. J. Koorn, Inkoop; J. van Veen, Mechanische Afdeling Telco; G. J. Wessel, Goederenontvangst, allen f 10,—.
- Sneek:**
 A. M. Roesink, Gereedschapmakerij, f 10,—.
- Utrecht:**
 W. B. Bakker, Montage Keulsekade, f 55,— en f 25,—; G. ter Wee, Montage Keulsekade, f 5,—.

EMI: mejuffrouw J. C. Pijl, Wikkelafdeling; C. P. de Brouwer, Draaterij; W. M. Kock, Ontwikkeling.

Zij zeggen u: "Dank"

Er zijn momenten in het leven, dat ieder mens voelt dat hij niet alleen staat. Dan worden handen uitgestoken als blijf van belangstelling, medeleven, bijdschap, hulp of troost. Gewilde of lege handen. Velen zijn er die u een hand terug willen geven om daarmee hun dankbaarheid te uiten voor alles wat u voor hen deed, in welke vorm of omvang dan ook.

- VDH Den Haag:** Th. W. Wouters, Ontwerp-groep Televisie; G. W. van Galen, Vrachtautodienst; A. Verlind, Draaterij; L. Quax, Boekhouding; Gebrs. C. en D. de Jong, Machine-onderhoudsdienst; F. van Coe-sant, Meubelmakerij; A. M. F. Alexander, Galvano.

Uitslag puzzel 154

De afmetingen van de kist zijn 3 x 9 x 18 decimeter. De inhoud is dan 3 x 9 x 18 = 486 dm³ en de totale oppervlakte 2 x 3 x 9 plus 2 x 3 x 18 plus 2 x 9 x 18 is eveneens 486 dm².

- PRUSWINNAARS**
 1. (f 15,—) W. J. H. Visser, 2961 VDH.
 2. (f 10,—) D. Klees, VDH.
 3. (f 7,50) Th. A. Oosterlaken, 2330 VDH.
 4. (f 5,—) C. R. Isaak, Bolsward.
 5. (f 5,—) I. C. Rauws, 1529 VDH.
 6. (f 5,—) G. v. d. Kleij, 2331 VDH.

Welkom

Namens u allen willen wij graag de volgende collega's gelukwensen met de uitbreiding van hun gezin en een welkom toeroepen aan alle nieuwe wereldburgers die op dit moment, zich nog van niets bewust, in hun wiegjes liggen te dromen.

Van der Heem Den Haag: C. J. Juffermans, Elektronische Afdeling Telco (z); W. A. van Osselen, Ontwerp-groep Televisie (z); T. W. A. Rienslag Baas, Eindmontage Telco (z); M. Mirande, Boekhouding (d); U. L. Vincent, Werkplaats Elektronica (z); R. A. Rader, Mechanische Afdeling Telco (z); T. E. Westerhof, Eindmontage Telco (2 x z).

Van der Heem Utrecht: A. C. Niebourg, Montage Abstederdijk (z); F. H. van Hattum, Metaalbewerking Abstederdijk (d); J. Kastrop, Montage Keulsekade (z); H. J. de Haas, Fabrieksadministratie (z); H. De-gener, Montage Keulsekade (z); N. Flink, Produktiebureau (d); J. M. Voss, Metaal-bewerking Abstederdijk (d).

Van der Heem Sneek: S. Zwaan (d); F. Kolmuts, Gebouwendienst (z).

EMI: W. van Gent, Verkoop (z); I. Daido-glannis, Montage en M. J. C. Daidoglannis-v. d. Hoek, Wikkel (d); H. G. Schoordijk (d).

INDOHEEM KLANKEN

maandblad
 november 1965
 nummer
 11

november 1965, nr. 11

Maandblad voor het personeel van de tot het Indoheem concern behorende werkmatschappijen.

Verschijnt de vierde vrijdag van de maand.

Redacteur: C. Schrevel

Redactie-adres:
Indoheem N.V.
Postbus 1030, Den Haag
Telefoon: (070) 81 43 11,
toestel 521.

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór 30 november 1965.

Bij de voorplaat:

FLOORHEATERS VOOR DE PRESIDENT

Makaritos, president van de Republiek Cyprus en aartsbisschop van de Grieks-Orthodoxe kerk, bracht op 12 oktober een bezoek aan de Indola-stand van agent Pasitides op de Internationale Fair te Nicosia.

Van de Indola-agent kreeg de hoge bezoeker als geschenk een vloorthater aangeboden.

Kennelijk was president Makaritos hier buitengewoon tevreden mee, want een dag later bestelde hij nog twintig Indola vloorthaters. In onze ogen weliswaar geen grote order, maar wel een belangrijke uit het oogpunt van kwaliteit en public relations.

Donkere dagen voor Kerstmis.

Langzaam maar zeker is het weer gekomen: de dagen zijn akeilig kort geworden. Vroeger zei mijn moeder in deze tijd van het jaar, dat wij de nachtschuit weer ingingen. Die nachtschuit lijkt een onverwoestbare constructie te hebben, want ook in onze tijd vaart hij nog lustig rond en af en toe duikt hij in de gesprekken van alle dag weer op.

Ik heb eigenlijk nooit helemaal begrepen wat die nachtschuit inhield. Ik vermoed iets in de richting van de laatste tram naar de remise; alleen niet zo triest. Want op mij maakt zo'n laatste tram als ik hem eens een enkele keer tegenkom een wat moede en verlaten indruk. Maar met die nachtschuit is het bepaald anders gesteld. Daar zitten wij met z'n allen in. Gezellig met elkaar in het roeije varen wij door de donkere dagen. Donkere dagen die soms een wat sombere stemming bij ons oproepen.

Maar daar kunnen wij ons tegen wapenen. Want in die donkere maanden verdiepen wij ons in vakantieverplanningen voor de komende zomer. Wij hangen onze winkelstraten vol met vrolijk gekleurde lampjes. Als de CAO en de portemonnaie het toelaten kunnen wij onze toevlucht nemen tot de wintersport. Als CAO en portemonnaie onverbiddelijk "neen" zeggen, dan zijn er nog altijd hoogte-zonnen, waaronder wij onze gedoseerde minuten zon-illuise en gezondheid kunnen opdoen. Mogelijkheden te over om de sombere stemmingen te verdriven en ze om te zetten in zonnige plannen voor het komende jaar, winkelen tussen lichtjes en mensen, ondergaan in het eindeloze van een blauwe lucht die koepelt boven witte sneeuwkapjitten, of in een paar felbelichte minuten onder kunstmatig ultra-violet.

En mocht zelfs dat allemaal niet helpen, bedenk dan dat vóór u het volgende exemplaar van Indoheem Klanken ontvangt de dagen alweer gaan lengen.

NN.

Haar haardroger

Zo is het...

U komt thuis, uw vrouw zit gevangen onder een kap. Gezaas maakt een redelijke conversatie onmogelijk. Cosmeticaluchtjes prikkelen uw neusvliegens. Moedelooos trekt u u terug achter de zwartatgevende krantepagina's, wachtend op het moment dat uw eega klaar is met de regelmatig terugkerende operatie: het drogen van het haar.

Zo kan het...

U komt thuis, uw vrouw dertelt door het huis. Een klein apparaatje draagt zij als een schoudertasje aan haar zijde. Een heerlijke parfumsgeur verdringt de problemen, die u met u meesleept. Haar keurig gelakte nagelhanden zwaaien u vriendelijk toe en zij geeft u direct antwoord op uw vraag: „Waar is de krant?“

Bovenstaande situatieschetsen zijn natuurlijk lichtelijk overtrokken, maar zij onderschrijven toch wel duidelijk de voordelen van de vrouw, die de nieuwe ERRES ROSETTA haardroger gebruikt. Een nieuw product, dat Van der Heem via de bekende Stokviskanalen in de handel brengt. Dit rose apparaatje is licht, geruisloos en heeft enkele aardigheden, die de vrouwelijke gebruikers enthousiast zullen maken. Zo is er de mogelijkheid om tijdens het tijdvergende haardrogen de nagels te verzorgen. De ingebouwde nagelakdroger blaast de lak snel droog en hard. De parfumverstuiver, die deze droogkap bezit, verspreidt de geur van haar lievelingsparfum, wat het agendapunt van elke verzorgde vrouw: „de haarverzorging“ tot een luchtige gebeurtenis maakt.

De kleine ERRES ROSETTA is de eerste haardroger die Van der Heem maakt. Vooral voor een dergelijk product bestaat bij de fabrikanten veel belangstelling; de concurrentie is daarom niet gering. Maar Van der Heem heeft na grondige voorbereidingen en een diepgaande studie van de vrouwelijke verlangens omtrent de „ideale“ haardroger nu pas het product willen lanceren.

De aparte vormgeving, de grote veiligheid en betrouwbaarheid blijken de vele testrapporten, de enthousiaste reacties van de vrouwelijke proefpersonen en de vakmensen maken dat elke man zijn vrouw graag met een ERRES ROSETTA verrast. Na deze wat algemene inleiding een wat zakelijker beschrijving van deze nieuwe haardroger.

Het model van de Rosetta wordt geklassificeerd als tafelmiddel. Door een praktische draagriem kan de haardroger echter over de schouder worden gehan-

gen, zodat het plaatsgebonden zijn wel meevalt. De haardroger is snel gebruiksklaar: met een simpele klikbeweging wordt de slang aan de droogmuts en aan het apparaat bevestigd. De royale, flexibele droogmuts zit comfortabel en de knikvrije slang garandeert een ongehinderde luchttoevoer. Voor in de muts zitten vier voelgaten, zodat gemakkelijk gecontroleerd kan worden of het haar al droog is.

Mocht u per ongeluk een boek of iets dergelijks op het apparaat leggen, waardoor de temperatuur zou oplopen, dan levert dit geen gevaar op, want de motor stopt automatisch. De veiligheid wordt tevens verhoogd door de dubbele isolatie. Dit wil zeggen, dat bij een inwendige isolatiefout nooit uitwendige delen onder spanning komen te staan. (Vooral voor de dames met hun natte haren een prettige garantie.)

De Rosetta heeft een vermogen van 325 Watt. Hiervan wordt 300 Watt in warmte omgezet. In de droogkap resulteert dit in een maximale warmte van 65° Celsius. Niet iedereen heeft behoefte aan dezelfde hoeveelheid warmte. Deze is door middel van een regelknop te veranderen. De schakelaar kan in vier standen worden gezet: nulstand en stand 1, 2, en 3, wat overeenkomt met een vermogen van 275 en 325 Watt.

Het gewicht inclusief slang en kap is 1300 gram. De verpakking bestaat uit een luxe kartonnen doos, die het als geschenkverpakking zeer goed zal doen. Daarnaast heeft men de mogelijkheid om de beauty-case te kopen, die een praktische opbergruimte voor het apparaat is, waarin ook kruispelden en dergelijke alsmede de droogkam een plaatsje vinden. Weliswaar kost deze „luke-verpakking“ u wat meer, maar zij is op reis en thuis een prettige aanwinst, waar u telkenmale gebruik van maakt.

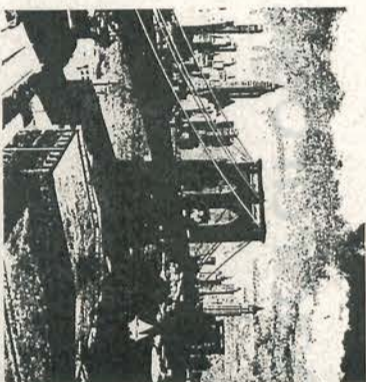
Wat kost nu dit nieuwe apparaat met al die snuifjes en kwaliteiten? In de kartonnen geschenkdoos f. 69,50, als ROSETTA de luxe in skai koffertje f. 99,50.

Een welbestede uitgave voor vele malen plezierig gemaakt f. s.

NAAR ROBOT EN KLEURENTELEVISIE IN AMERIKA

Verschuillende dagbladen en vaktijdschriften hebben reeds vermeld hoe onlangs een groep van ongeveer 140 ERRES RAT/EHT-handelaren op uitnodiging van R. S. Stokvis & Zonen en haar fabriekanten een acht-daagse studiereis naar de Verenigde Staten hebben gemaakt om daar nieuwe ideeën op te doen. Interviews met deelnemers aan deze unieke reis hebben duidelijk aangebond, dat Amerika niet op alle punten het land van „rozegeur“ en manschijn“ is. Om ook onze lezers iets van de sfeer en de levensgewoonten die deze Nederlandse „missie“ heeft geproefd te laten ondergaan, heeft de redactie door een kort gesprek met de heer A. H. J. L. Busquet, directeur Van der Heem N.V., het volgende kunnen optekenen.

Waarom en hoe?

„Deze reis was commercieel gericht. Wij wilden de Amerikaanse aanpak van verkoopmethode, publiciteit, winkelrichting en dergelijke en de laatste ontwikkeling op het gebied van de kleurentelevisie bestuderen. Een bepaalde verkoopprestatie moest geleverd zijn, wilde men aan de reis kunnen deelnemen; anders zou het gezelschap te groot geworden zijn. Zonder overdrijving kunnen wij zeggen, dat de reis een eclatant succes hebben wij een hoop geleerd met als gevolg, dat wij allen tevreden thuiskwamen. Voor velen is Amerika het land van de onbegrensde mogelijkheden. Dat is misschien waar, maar vraag niet ten koste van welke opofferingen. Gezelligheid en belangstelling voor elkaar zijn vaak ver te zoeken. Kille zakelijkheid en een sterke mentale instelling zijn eigenschappen, die je in dit typische land met zijn gemiddelde bevolking nodig hebt om je staande te houden. Fantasie of juist fantasieloosheid laten je als Europeaan vaak verbaasd staan bij de vindingen van de Amerikaanse samenleving. Neem bij voorbeeld New York: een stad, die je de adem beneemt door de gebouwenzeeën en de onpersoonlijke mensenmassa. Misschien dat Amsterdam geen moderne stad is, maar zij heeft in ieder geval sfeer. Iets dat New York ten enenmale mist; de stad benaamt en imponeert tegelijkertijd. De grauwheid wordt onderstreept door het ontbreken van natuurlijk schoon; bomen en planten willen er niet groeien. Vandaar dat twee levensgrote plastic bomen voor de ingang van ons hotel, getooid met plastic elkeis alsmede de met bomen beschilderde muren van de binnenplaats, de gasten van het Waldorf Astoria Hotel de indruk moeten geven te midden van de „natuur“ te zitten. Wanneer je door de city wandelt, komen de mensen op het trottoir op je af als robots en lopen je bij wijze van spreken ondersteeven zonder op of om te kijken. Wat dat betreft is Washington een verademing, groots en ruim opgezet met plaats voor bomen en planten. Je treft er ook een vrij grote negerbevolking aan, die haar stempel op de levensgewoonten drukt, evenals de temperatuur van 50 graden Celsius; nogal warm naar Nederlandse begrippen.

Reclame, prijzen en tegenprijzen

De televisiereclame is „in“ in de States. Te pas en te onpas

wordt je geconfronteerd met een reclamespot voor tandpasta of anderszins. Er is een ruime keuze in zwart-wit- en kleuren-programma's van 's morgens vroeg tot diep in de nacht. Vele stations met helaas evenzovele slechte programma's. Rauw en indringend, moord en doodslag afgewisseld en doorkeerd met reclame-slogans. De jeugd wordt al zeer jong geschokt. De reclame is als een soort langzaam werkend vergif; met als

De heer A. H. J. L. Busquet met een foto van de deelnemers, gefotografeerd in Washington.

gevolg, dat wanneer je een winkel binnenkomt je automatisch dat merk koopt, dat je steeds maar weer op indringende wijze in je onderbewustzijn gegrift is. De beeldkwaliteit, zowel van de zwart-wit- als kleurentelevisie, is naar onze maatstaven uitermate slecht. In de grote CBS-studio, waar wij een opname, ook in kleur, meemaakten, konden zelfs de technici op de monitor geen mooi beeld te voorschijn toveren.

De televisie-apparatuur is goedkoop uitgevoerd, niet verifind van vormgeving en weinig geautomatiseerd. Meer dan een ontvanger in één gezin is geen uitzonderingsgeval. De verkoop van kleurentelevisies is de laatste tijd ontzettend toegenomen, mede als gevolg van de „statusneurose“.

De winkelreclame is vaak schreeuwend. Niet de kwaliteit, maar de prijs wordt als voornaamste verkoopargument aangevoerd. Het product is soms in de etalages niet te ontdekken door de met kreten volgeplakte ruiten.

Speciale handelaren in elektrische apparatuur vind je er nauwelijks; vaak is het zo, dat men naast parfum en tandenborstels tv's en radio's verkoopt. Op goede voorlichting behoeft men dus niet te rekenen. Een klant kiest een toestel, betaalt het en moet dan maar zien hoe hij in geval van defecten geholpen wordt. Een goede service kent men bijna niet. Absoluut goed gespecialiseerd zijn de bij ons zo genoemde „jizenwinkels“; hier is men vooral geïntereerd op de „doe-het-zelver“, die bij zijn aankopen ook wordt geadviseerd. De winkels zijn over het algemeen geopend van 9 uur tot 21.30 uur. Immers voor 90% worden de inkopen door vrouwen in de avonden gedaan, omdat zij overdag werken.

Auto en automatische

Op elke twee en een halve Amerikaan een auto; ruimere begrippen wat afstand betreft en de in verhouding lage prijzen van dit vervoermiddel maken dat het woord „luxe“ voor een automobilist niet meer telt. De steden konden deze invasie van auto's niet meer verwerken, zodat vele Amerikanen een uittocht uit de grote steden begonnen en een plaatsje zochten in de omgeving van de steden. In dit grote land kan zo iets. De handel begreep de nieuwe wensen en bouwde buiten de steden grote „Shopping Centers“, waarbij een zeer ruime parkeer-gelegenheid voor de nodige „klandizie“ van heinde en ver moet zorgdragen. Rondom een centraal liggend warenhuis zijn allerlei kleinere specialzaken gevestigd, een of meer ontspanningsgebouwen en een parkeerterrein; ziedaar de opzet van een shopping center. De leiding van dit alles is in handen van een overkoepelende directie, alsmede de administratie van het naar buiten als eenheid optredende centrum. Bloscopen, hotels en banken completeren het beeld.

Teleurstelling

Ondanks de fantastische reis, de vele interessante bezienswaardigheden, die wij op onze reis hebben gezien, hadden wij toch unaniem een zeker gevoel van teleurstelling over de wijze waarop in Amerika zaken worden gedaan. Het gebrek aan service, het ongeïnteresseerd handelen van de verkopers, het ontbreken van vaste prijzen, waardoor je de kans loopt voor een zelfde artikel in verschillende winkels een andere prijs te betalen, de branchevervaging, het gebrek aan goede voorlichting en de storing uitgevoerde artikelen maken, dat je eigenlijk een beetje teleurgesteld terugkomt. Als wij in Holland hun wijze van zaken doen volledig zouden overnemen, kwamen de klanten zeker niet meer zo vol vertrouwen in de winkel van de detailhandelaren.

Wintertse tafereelen

Het wintert al flink. Vaak is de stoel bij de kachel de beste plaats, die u in de komende maanden kunt innemen, buiten sneeuw, hagel, wind en ijs. Af en toe een winters zonnetje, dat alles in een fel licht zet, zodat het pijn aan de ogen doet. Een geheel eigen sfeer heeft bezit genomen van de natuur. Kerstmis en nieuwjaar zijn dagen waar wij naar toe leven; lichtpunten in de winterse duisternis. Juist in deze dagen is het voor elke fotograaf, amateur of doorgewinterde specialist, een prachtige tijd. Met verkleumde vingers een plaatje schieten van mensen, dieren en dingen. Wie heeft er niet aan meegedaan? De vaak prachtige resultaten worden na verloop van tijd opgeborgen in een album of doos. De redactie van uw blad wil juist deze vaak met veel toewijding gemaakte plaatjes aan de vergelijkende ontwerpen en organiseert een wintertofwedstrijd. Hierbij ligt de nadruk meer op het woord foto dan op wedstrijd.

Wel kort dag

U mag foto's inzenden van het vorig jaar of daarvoor. Het onderwerp is de wintertijd, dus niet alleen Kerstmis of nieuwjaar, wij zouden het ruimer willen zien, met mens, dier of ding. Uw zwart-wit foto, als het kan glanzend afgedrukt, stuurt u vóór 1 december aanstaande aan de redactie van Indohem Klanken, postbus 1030, Den Haag, onder vermelding van Wintertof, uw naam, afdeling en bedrijf, alsmede waar en wanneer de foto werd gemaakt; desgewenst met onderschrift. Door in te zenden gaat u ermee akkoord, dat de redactie onder naamsvormgeving uw foto publiceert in Indohem Klanken. Voor de gepubliceerde exemplaren wordt een cadauon ter waarde van f 7,50 toegekend. N.B. Het minimumformaat van uw zwart-wit foto mag 6 x 6 cm bedragen.

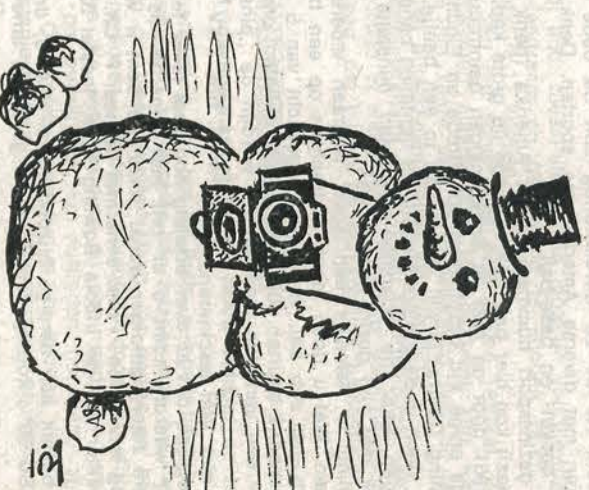

Op het platform van Schiphol.

Bezienswaardigheden

Het was voor de eerste keer dat een groep Nederlandse radio-detailhandelaren een studiereis naar Amerika maakte. Dankzij de prima voorbereiding van Stokvis kon het beoogde programma volledig worden afgewerkt. Als bezienswaardigheden ter lering en vermaak bezocht de groep New York City (Chinatown, Harlem, Broadway, Empire State Building, United Nations-gebouw); de vijfde dag van ons verblijf bezochten wij Philadelphia; de dag daarop Washington, waar het graf van John Kennedy werd bezocht en het Witte Huis. Vol met indrukken werd na een week via John F. Kennedy International Airport de terugreis naar Nederland aanvaard. Een bijzonder fraai cadeau van alle deelnemers aan de directie van R. S. Stokvis & Zonen te Rotterdam vertolkte de welgemeende dank van het gehele gezelschap, een gezelschap dat dankzij deze reis weet wat in Amerika onder „business“ wordt verstaan en wat de Nederlanders van datzelfde woord verwachten: goede voorlichting en service. Deze ERRES-handelaren zullen het graag geven, want zij hebben het soms wel gemist daar bij hun „collega's“ in Amerika“.

J. S.

NIEUWS VAN DE BEDRIJVEN

INDOLA

Strikes and spares

Als u op uw vrije zaterdagmorgen eens het statige Bowling Building op het Gevers Delfinooplein te Scheveningen binnenwandelt, zult u daar onder andere een 30-tal jonge mensen aantreffen, gehuld in witte sweaters met op hun rug in grote letters de afkorting IBC.

Bij nadere informatie zult u weldra ontdekken, dat u te doen heeft met de Indola Bowling Club, die, onder auspiciën van de Indola Personeelsvereniging Forum, reeds enige jaren vol enthousiasme en onder steeds grotere belangstelling de fascinerende bowling-sport beoefent.

Velen van u zullen zich ongetwijfeld afvragen wat nu eigenlijk dat bowling is. Laat ik trachten u dat in een paar woorden duidelijk te maken.

Ongetwijfeld heeft u als kind ook wel eens geknikkerd en zo ongemerkt de basis gelegd voor bowling, de zogenaamde „bowling tic“ (red.: vakterm).

Voor de 2e wereldoorlog werd wel hier en daar de kegelsport beoefend, doch deze heeft nooit veel populariteit kunnen verwerven. Na de 2e wereldoorlog kon de oude wereld kennis maken met diverse Amerikaanse sporten. Denk onder andere aan basket- en base-ball.

De gezinssport nummer één in Amerika (denk aan de Flintstones!) kon hier pas, ook vanwege de grote kapitaalinvestering, in 1961 door de AMF in Scheveningen geïntroduceerd worden. Sinds enige tijd beschikken ook Breda en Eindhoven over een Bowling Centre, terwijl in Amerika in een beetje stad minstens één, doch in de grotere steden wel tientallen banen aangestroft worden waar de doorsnee-Amerikaan minstens eenmaal per week met zijn gezin naar toe gaat.

Bowling is namelijk een sport waaraan iedereen kan deelnemen. Wat u doen moet, is trachten op een baan van circa 19 m met een bal, variërend in gewicht van 5 tot 7½ kg, in maximaal 2 beurten 10 kegels, „pins“ geheten, omver te werpen. Door een vernuftig mechanisme worden de „pins“ weer teruggezet en tegelijk wordt uw score aangegeven. Moelijk is het dus niet. Wel fascinerend.

U begrijpt, dat er over bowling nog veel meer te vertellen valt. Maar waarom komt u er zelf niet eens kennis mee maken? Iedere zaterdagmorgen vanaf 10.30 uur bent u welkom en wilt u nog iets weten? Praat eens met de heer P. Ch. E. Eggermont, voorzitter van de Indola Bowling Club, toestel 321, te Rijswijk (Z.H.).

Tot besluit een aardige bijzonderheid. Wist u, dat een lid van de IBC 30% korting geniet op de geldende tarieven?

Cor v. d. Sman

Excursies

Metro Rotterdam

Personeelsvereniging „Forum“ (Indola) organiseert voor zaterdagmorgen 22 januari 1966 een excursie naar de Metro te Rotterdam.

De excursie begint in het Metro-Voorlichtingscentrum, Weena (nabij de N.S.-stations C.S. en Holplein) om 9.30 en zal p.m. 1½-2 uur duren.

Op het programma staan de voorlichting over het Metro-project en een ondergrondse bezoek aan enkele Metro-werken. Aan de excursie zelf zijn geen kosten verbonden. De reis naar Rotterdam is voor rekening van de deelnemers (maximaal 40 personen) en dient op eigen gelegenheid te worden gemaakt. U kunt zich t/m vrijdag 14 januari 1966 opgeven.

Artis-aquarium te Amsterdam

Tijdens een gezamenlijk bezoek aan het beroemde aquarium van Artis bestaat de mogelijkheid tot een rondleiding door één of meer *Artis-deskundigen*, zodat de echte aquariumliefhebber veel bijzonderheden over de unieke collectie te weten kan komen.

„Forum“ overweegt deze excursie voor een zaterdagmorgen in februari of maart 1966 aan te vragen, mits er voldoende belangstelling (p.m. 25 gegadigden) voor blijkt te bestaan.

Geïnteresseerden, die in principe aan deze excursie willen deelnemen, dienen zich zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op vrijdag 30 december 1965, op te geven.

Voor beide excursies kunt u zich melden bij:
Personeelszaken Van der Heem
Heer Tuynenburg (IOB) toestel 375
toestel 371
Heer Bakkum (Indola)

Europese Kapperskampioenschappen te Budapest

Op 24, 25 en 26 oktober jl. werden in de grote sporthallen te Budapest bij het bekende Nep-stadion de tweejaarlijkse wedstrijden om het Europese kampioenschap dames- en herenkappen gehouden.

Behalve de ruim 3000 bezoekers uit andere landen dan die achter het „gordijn“ waren er Russen, Polen, Joegoslaven, Bulgaren en niet te vergeten Hongaren uit het kappersmétier. Commercieel als Indola's instelling nu eenmaal is, waren wij erheen gegaan met de bedoeling te exposeren, maar vooral te verkopen. Als er nu iets moeilijk is achter het IJzeren Gordijn, dan is het wel handel drijven met een vrijheid zoals wij dat hier gewend zijn. Gelukkig hadden onze export-mensen het moeizame pad van voorbereidingen en contacten leggen reeds gebaad en hadden wij er goede contacten. Dit bleek ook wel uit het feit, dat wij — en dat moet ons toch met veel trots van het hart — als enige buitenlandse firma daar een vergoeding kregen onze droogkappen en zelfs een herenkapsel te verkopen.

EMI

Hoko op de Machevo

De afdeling Verkoop van de EMI was met haar HOKO-artikelen op de Machevo door een grootsse stand vertegenwoordigd. Deze internationale tentoonstelling was van 13 tot en met 20 oktober in Utrecht.

VAN DER HEEM

Solex nu nog beter

Een nieuwe koplamp, een nieuwe gashandle, een nieuw brandstofstelsel, een nieuwe bagagedrager, een versterkte trommelnaaf en nieuwe trilling-absorberende handvatten, ziedaar de 6 nieuwe pluspunten die de populariteit van de Solex komen versterken. Stuk voor stuk zijn het veranderingen die erop gericht zijn om de Solex-rijder nog meer comfort en nog meer belevingsgenot te verschaffen.

Eenvoudige bediening, betrouwbaarheid, veiligheid en zuinigheid, dat zijn de doorslaggevende argumenten, waardoor u tot de conclusie komt: *Met een Solex ben ik altijd beter uit.*

Aardgas voor Harderij

VAN DER HEEM DEN HAAG krijgt nog dit jaar aardgas. Als eerste komt de afdeling Harderij aan de beurt. De voorbereidende werkzaamheden aan de ovens zullen plaatsvinden in de week van 13 tot 17 december. De toevoer van aardgas geschiedt op 27 december.

Vergadering Centrale Ondernemingsraad

Onder voorzitterschap van Ir. P. G. Zaaijer vergaderde de Centrale Ondernemingsraad van Van der Heem op 8 november jl. in Den Haag. De heer Zaaijer gaf een toelichting op de gang van zaken bij Van der Heem tot en met het derde kwartaal van 1965.

Hij zette uiteen dat de omzetten niet in dezelfde mate zijn gestegen als de kosten zijn toegenomen, waardoor het resultaat tot nu toe niet is wat de directie had gewild. Enerzijds wordt er met alle middelen aan gewerkt de omzetten te verhogen, anderzijds wordt op een breed front nagegaan op welke punten de kosten kunnen worden verlaagd.

Vakantie 1966

De Stichting van de Arbeid heeft geadviseerd voor onze bedrijven de vakantie vast te stellen in de twee eerste weken van juli. De gemeenten Den Haag en Voorburg hebben echter besloten de vakanties van de daar gevestigde scholen pas half juli te laten beginnen. Hiermee rekening houdend werd besloten de aaneengesloten vakantie vast te stellen van maandag 11 juli tot en met vrijdag 22 juli 1966.

Uitkering van 1%⁰

In juli jl. werd aan het personeel een uitkering van 1% gedaan; in december a.s. zal nogmaals 1% worden gegeven en wel aan hun die 1 december 1965 bij ons in dienst zijn. Uithetaling vindt plaats aan uurloon-personeel: donderdag 16 december, aan maandloon-personeel: woensdag 22 december.

Kostenbestrijding

Er ontspan zich een geanimeerde discussie vooral over de kwestie hoe en op welk moment de Ondernemingsraad in deze zaak een werkzaam aandeel kan hebben.

De heer Zaaijer zegde toe zodra het studiemateriaal voorhanden is de Ondernemingsraden hierover te zullen inlichten.

Verkoop aan personeel

De COR heeft geconstateerd, dat niet in alle bedrijven dezelfde regelgevingen gelden, bij voorbeeld bij tweede-keus-artikelen en replaçoegoedern.

Alhoewel aan het huidige systeem bezwaren kleven zette de

heer Zaaijer uiteen, dat het toch niet mogelijk en wenselijk is overal precies hetzelfde te doen.

Roken

Verschillende COR-leden vroegen bijzondere aandacht voor het onrechtmatig roken in verband met het daaruit voortvloeiende brandgevaar.

De heer Zaaijer zegde toe deze zaak aan de bevoegde functionarissen te zullen doorgeven.

Werkkleding

In samenwerking tussen Personeelszaken en een vertegenwoordiger van de COR zal een gewijzigde distributie van werkkleding worden bestudeerd.

Promotiebeleid

De COR zou graag over dit onderwerp van gedachten wisselen met functionarissen van Personeelszaken om in de gang van zaken een beter inzicht te krijgen.

De heer Zaaijer zal aan dit onderwerp een aparte vergadering besteden.

VAN DER HEEM ELECTRONICS

Apparatuur voor zeebodemonderzoek

In opdracht van de Billiton Maatschappij heeft Van der Heem Electronics een installatie ontwikkeld voor het voornamelijk onderzoektoevoorraadingschip van de Duitse Marine, „Bison“. De installatie is bedoeld om met behulp van geluidsimpulsen de bodemlagen te traceren, tenende erfs- of rotslagen te vinden. Een en ander ten behoeve van ertswinning of — wat steeds belangrijker wordt — voor waterstaatswerken. De ontwikkeling van de geofysisch-sonische apparatuur gaat nog steeds door. De foto toont de „Bison“ (Billiton SON-isch onderzoek) in de Scheveningse haven, van waaruit de proefvaarten werden ondernomen.

Het schip wordt door diesel-elektrische motoren voortbewogen, tenende zeer langzaam en gelijkmatig te kunnen varen. De maximum-snelheid is 11 knopen.

De eerste reis van het schip gaat naar Galon (Afrika). Daar zullen onderzoeken plaatsvinden ten behoeve van waterstaatswerken in het kader van de ontwikkeling van dit land, mogelijk door het ontwikkelingsfonds van de EEG.

De Van der Heem-installatie geeft 10.000 Walt-geluidspulsen af, die omgezet worden in waardevolle gegevens voor de geoloog A. J. A. Overveen, die buiten de achtkoppige bemanning aan boord is.

VAN NIFTRIK

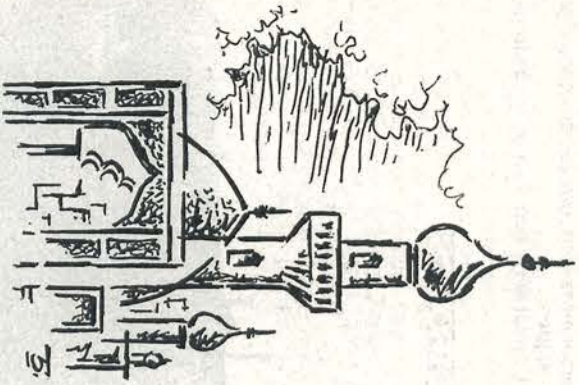
Bezoek aan Van der Heem

De personeelsvereniging van het in Putte gelegen bedrijf Van Niftrik bracht maandag 11 oktober een bezoek aan het hoofdbedrijf van Van der Heem te Den Haag. De dames en heren, in totaal 60 personen, werden ontvangen door de afdeling Public Relations. Na een inleiding en een rondleiding zagen de bezoekers de bedrijfsfilm en nuttigden de lunch in de kleine filmzaal. Omstreeks twee uur in de middag vertrokken zij om hun uitstapje in Den Haag, Scheveningen en Amsterdam voort te zetten.

Turkse werknemers zagen Deltawerken

Een afdelingschef van IOB is een zondag uit geweest met de Turkse werknemers uit het bedrijf. Van zijn belevenissen tijdens dit uitstapje — met de Deltawerken als reisdoel — alsmede van de avond, waarop het reisplan geboren werd, heeft hij een verslag gemaakt, hetwelk wij voor u in dit blad hebben overgenomen.

Vlak voor de 5 km lange nieuwe brug over de Oosterschelde vonden wij een geschikt restaurant. Het bedienend personeel sloeg echter kennelijk bij het horen van een volkomen vreemde taal de angst om het hart. De Turken werden namelijk bij het opnemen van de bestellingen met argusogen bekeken en zelfs kwam de directeur persoonlijk poolshoogte nemen. Wat leven wij toch in een bekrompen landje!

De poging om eten te bestellen stuitte door de religieuze opvattingen van de Turken (zij eten namelijk geen varkens- en paardvlees) op moeilijkheden. Kennelijk hadden zij daarop gerekend, want — onder de wantrouwende ogen van de serweerster — deponeerden zij de ene stapel brood na de andere op de tafel, alsmede beleg zoals gekookte eieren, gebraden kip, tomaten, appels, enz. En natuurlijk ontbrak ook het originele Turkse eten niet op het menu: Dalmasi (rijst met vlees, geroid in een druivenblad en gebraden in olijfolie), een ware delicatessen...

Het meest opmerkelijke voor mij was wel hun manier van eten: niet, zoals wij dat gewend zijn, een pakje boterhammen met beleg. Nee, er komt een heel brood voor de dag en je neemt er maar op waar je trek in hebt. De sneden deden mij weer aan mijn jongensjaren denken, als ik zelf even een pil brood leed. Maar 'slands wijs, 'slands eer en ieder vogeltje zingt, zoals het gebekt is. Al met al hebben wij ons het eten goed laten smaken.

Na het bezichtigen van de brug — voor zover dit door de werkzaamheden mogelijk was althans — werd de terugtocht aanvaard. Via de St. Jacobaport, Steenberg, Brieneroorbrug en Rotterdam ging het terug naar Den Haag, waar we om 16.30 uur arriveerden.

Een peiling van de stemming bij het afscheid gaf als uitkomst, dat iedereen zeer tevreden was over deze trip. Wij allen willen een extra woord van dank brengen aan mevrouw Dekkers voor alles wat zij op deze dag gedaan heeft om er een geslaagd geheel van te maken.

MET EIGEN WOORDEN

Naar aanleiding van het uitstapje ontvingen wij van een der deelnemers de volgende dankbetuiging:

Pazarınu Dekkers Hanmelendinin biz Turker icin tertipledigü guzel Hollanda icerisindeki otobus gezisinden biz Turker hepimiz cok memnun ve mütehasis oldugumuz bildirmeke sonsuz tesekkür ve şükranlarimizi arzederiz. Vebu gezimimize seriveren şer De Loos beyelendi ile Dekkers beyelendi ve yine bizler icin her zaman mesaisini esirgimeyen süster hanımada ayrica hep biriktire tesekkürlerimizi arz ederiz.

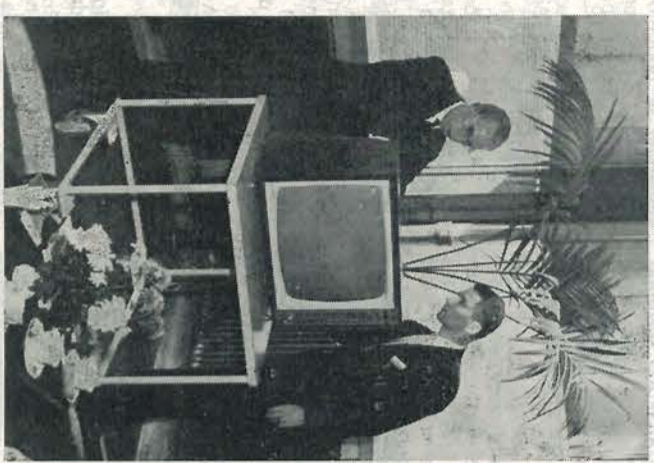
Saygılarımla
Türk İscileri

TECHNISCHE DIENST DEVENTER GEOPEND

Woensdagmorgen 3 november werd het nieuwe gebouw van de Technische Dienst Van der Heem te Deventer officieel geopend.

De heer L. C. Gussenhoven, vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van Indohem N.V., verrichte de opening door uit een „ter reparatie aangeboden“ ERRES TV een Deventer koek te verwijderen.

Na het openingswoord van de heer Gussenhoven werden de genodigde toegesproken door de heren Mr. H. C. Henkema, directeur van de N.V. Nationale Industriebouw, en J. J. Burmanje, directeur van het kantoor Deventer van R. S. Stokvis & Zonen N.V. Van de Van der Heem directie waren aanwezig de heren Ir. W. J. Boot en A. H. J. L. Busquet.

Onder het toezicht oog van de heer H. de Bruin, chef Technische Dienst Deventer, verwijderd de heer L. C. Gussenhoven de koek uit een televisietoestel.

IDEËËNRIJKDOM

Nog nooit was ik geconfronteerd met de heer W. Bostelaar, Transformatorfabriecage Van der Heem Den Haag. Toch zou ik desgevraagd direct zijn voorlezer en afdeling hebben kunnen noemen, want hoe vaak was hij al niet genoemd in de rijen van ideeëninzenders? Tot september 1963 ben ik teruggegaan en kwam toen tot het niet geringe aantal van 36 ideeën, behalve met een totaalbedrag van f 397,50. Gemiddeld dus geen hoge beloningen. Maar uit het aantal inzendingen bleek, dat ik hier te maken had met de aanhouder die wilt.

De Ideeëncommissies beoordeelden ideeën van de volgende medewerkers. Zij konden het achter hun naam vermelde bedrag uitkeren als beloning voor de tip.

Van der Heem Den Haag:
J. Nonkes, Radiomontage, f 50,—; L. A. H. Rijkse, Radiomontage, f 50,—; W. A. C. Spoormakers, Mechanische Afdeling Telco, f 40,—; R. Swart, Voormontage Telco, f 25,—; M. Bostelaar, Transformatorfabriecage, 10,—; P. Ph. van Druiten, Mechanische Afdeling Telco, f 10,—; G. J. Houwaart, Gereedschappmakerij, f 10,—; W. J. H. Roos, Boekhouding, f 10,—.

Van der Heem Sneek:

S. Bos, Radiobouw, f 20,—; E. L. Christians, Preparatie, f 10,—; E. v. d. Hoek, Preparatie, f 15,— + f 5,—.

Van der Heem Utrecht:

N. Flink, Productiebeheer, f 80,—; A. Hoo-gendoorn, Montage Keulsekade, f 25,—; O. Matakera, Montage Keulsekade, f 20,—; G. Verburg, Montage Abstederdijk, f 15,—; W. J. Timens, Bewakings- en Kantinedienst, f 10,—; G. Roowaan, Bedrijfstech-nische Afdeling, f 10,—; B. van Leusden, Gereedschappmakerij, f 5,—.

EMI:

J. Rietveld, Wilkeafdeling, f 45,—; A. T. van Stralen, Draaierij, f 35,—.

Het lijkt wel of de heer G. M. L. van Balveren, voorman op de Spoelentfabriecage Van der Heem Den Haag, er een hobby van maakt telkenmale met goede ideeën te komen. Ideeën, die maar al te vaak een behoorlijke besparing voor het bedrijf opleveren. Zo ook met het idee, dat hij een jaar lang in gedachten had en onder nummer 5821 door de Ideeëncommissie in behandeling werd genomen.

Hoewel de heer Van Balveren reeds eerder een goede tip ten aanzien van het gebruik van spoelbussen had ingestuurd, die in januari van dit jaar met f 200,— werd gehonoreerd, kwam zijn suggestie betreffende een partij overcompleet geworden spoelbussen ook goed van pas. De besparing was van die grootte, dat de gelukkige inzender een beloning van f 320,— kreeg.

Dinsdagochtend 2 november ontving hij dit bedrag uit handen van de bedrijfs-leider Maanweg, de heer N. W. Lagendijk. Dat de beloning toch niet altijd enkele honderden guildens groot behoort te zijn bewijst een uitkering, die hij daags voor de drie-honderd-twintig guldenlag kreeg, namelijk f 15,—.

Wij hebben het idee (al wordt het dan niet beloond) dat de naam G. M. L. van Balveren nog vaker in verband met goede tips en ideeën zal worden genoemd.

J. S.

Met z'n tweeën hadden zij de indruk dat de bewerking van randen voor een bepaald soort kast anders en beter kon. Zij werkten het samen uit, berekenden de mogelijke besparing, de eventuele beloning, stuurden het idee in .. en wachtten af. Ik denk dat zij, toen zij 4 november j.l. gevraagd werden, even bij de heer H. Hoefman, stambedrijver directe elektronica, te komen, wel het vermoeden hadden dat het over hun idee ging. Het waren de heren P. van Zeeland en P. M. Zuyderwijk, beiden werkzaam op de Mechanische Afdeling Telco van Van der Heem Den Haag, die van de heer Hoefman het resultaat van hun ingezonden idee te horen kregen, elk f 120,—. De heren waren een weinig teleurgesteld bij het horen van deze beloning; volgens hun mening had die hoger moeten zijn (een punt dat zij met de Ideeëncommissie zullen bespreken), maar dat het idee ingevoerd is, is een bekroning van hun denkwerk.

Op de foto v.l.n.r. de heren Van Zeeland en Zuyderwijk.

(Zie artikel uitstapje Turken, pagina 8)

De heer J. de Loos (afdelingschef montage IOB) is, behalve de Turken, de enige in ons bedrijf die het bedankje in de Turkse taal kan lezen en begrijpen. Hij is er namelijk in geslaagd zich in zeer korte tijd de Turkse, Italiaanse en Spaanse taal zodanig eigen te maken, dat hij als tolk in ons bedrijf kan fungeren.

Miniatuur Cocktail

Smaken verschillen

„Het begin van de „ellende“ was een klein monsterflesje met Coebergh-bessenlever, dat ik voor de aardigheid eens van een kennis kreeg. Dat „eens“ was om precies te zijn 1 januari 1949. Dat flesje bracht mij aan het denken en ik ging mij afvragen: „Waarom deze miniatuurflesjes, wat zit erin, wat is de bereidingswijze, wat zijn de verschillen met andere dranksoorten?“ Je gaat naar meer miniatuurflesjes uitkijken; je gaat over wijnen en dranken lezen; je krijgt een inzicht in de verschillen en het aantal kleine flesjes breidt zich uit. Voor je het eigenlijk weet ben je een van die velen, die er een hobby op nahouden. Mijn hobby is: het verzamelen van verschillende soorten wijn en drank, verpakt in minuscule kleine flesjes: miniatuurflesjes genaamd.“

Aan het woord is de heer L. J. Barelids. In zijn vrije tijd „in de drank“, tijdens de werkuren chet Personeelsadministratie bij Indolia Rijswijk.

350 miniatuurflesjes

„Na dat eerste flesje kwamen er steeds meer. Op vakantiereizen speur je zelf, Kennissen en vrienden, wetende dat je „dranklustig“ bent, komen enthousiast met aanwinsten uit binnen- en buitenland. Daarbij koop je nog het een en ander en soms kan je wel wat ruilen. Op dit moment bezit ik zo'n 350 miniatuurflesjes, alle met een andere inhoud. Het volume van de verschillende flesjes kan ook zeer uiteenlopen. Je hebt er bij die een inhoud hebben van 2-3 cm³, terwijl andere de grootte hebben van een maatje. Niet elk klein flesje is een miniatuur. Sommige mensen komen wel eens met een éénpersoonflesje aandragen, maar dat is het niet. Ongetwijfeld zijn er vele verzamelaars van miniaturen; de meesten zullen echter meer flesjes hebben dan ik, omdat bij hen het flesje op de eerste plaats staat en de verschillende merken. Bij mij is het de drank en de soort die bepalend is.“

Vele likeursoorten

Mijn verzameling bestaat voornamelijk uit likeuren. Er zijn nu eenmaal meer likeur- dan wijnsoorten. Bij de diverse likeursoorten is er een groot verschil in het soortelijk gewicht door het suikergehalte. Zo zijn er soorten die op één liter water zes-honderd gram suiker bevatten. Sommige fabrikanten maken van dit suikergehalte gebruik om hun product attractief te maken, zoals bij het „Danziger Goldwasser“, maar stuifjes bladgoud voor speelse effecten zorgen. Of zij de smaak beïnvloeden is te betwijfelen. Dit is wel het geval met de likeur, die haar aroma ontleent aan rozenhout. Kleine stukjes hout in gedroogde vorm worden in het nog lege flesje gestopt. Daarna wordt de likeur bijgeschonken. Het droge hout neemt de likeur op; anderzijds wordt de likeur „gevormd“ door de aroma uit het hout. Bovendien zet de suiker, die zich in de likeur bevindt, zich af op de stukjes hout die soms de vorm van een ladderetje hebben. Hierdoor ontstaat een kristalvorming, die grillige effecten geeft.

Madonna in Kirschwasser

De flesjes zijn soms zeer aantrekkelijk van vorm en kleur; vandaar dat vele verzamelaars hiervan een uitgebreide collectie bezitten, zoals de „denimlikeur“ uit Frankrijk in het met hout beklede flesje; „Kirschwasser“ dat in het flesje een kleine madonna heeft, die door het vergrotingseffect van het glas prachtig uitkomt tegen de kleurige drank; de Jamaica-rum, met

zoals de originele verpakking voorzien van een gevlochten ijzerdraadbescherming tegen breuk tijdens het verzenden.

De kleur van het glas, waarvan het flesje is gemaakt, kan verschillend zijn. Soms is het helder glas omdat de likeur de tint aangeeft; bij wijn is groen glas een directe aanwijzing dat het hier om een Rijn- of Moezelwijn gaat. Het is een vaststaand feit, dat de kwaliteit van de dranken de laatste tijd achteruit is gegaan. De drinkers hebben geen tijd meer, de fabrieken nog minder. De stookwijze is veranderd, rijpingsstijden zijn drastisch verkort door chemische preparaten, die de smaak benadelen.

Internationale verzameling

Het verzamelen van miniatuurflesjes is een rage geweest. Nu moet een flesje minimaal de inhoud hebben van een maatje, anders mag het niet verkocht worden. Daarom is het niet zo eenvoudig meer aan bij voorbeeld een miniatuurflesje te komen als ik heb: een twee kubieke centimeter groot Chianti-flesje, één van de drie die in Italië werden gevuld en dat ik kreeg van een chef-kok in Italië.

Mijn verzameling is internationaal: Baskische kruikjes, Wodka-flesjes, Deense cacao drank en vele andere. De Deense flesjes kreeg ik van een vrouw, los tegen een grote doos sigaren (zij rookt ze zelf). Enkele Engelse bierflesjes heb ik dubbel. Daar is moeilijk aan te komen, zodat ik ze als ruilmateriaal kan gebruiken.

Fabrieken vraag ik nooit om miniatuurflesjes. Ik kreeg ze op de eerder vertelde wijze in mijn bezit. De samenstelling kom ik vaak te weten van een familielid, die chef-versnijder is of uit de boeken in combinatie met mijn vorming op de hotelvakschool. Ondanks het geringe formaat van mijn flesjes (die nog nooit zijn geopend) is de totale inhoud al zo groot, dat ik mijn verzameling niet over straat mag vervoeren ingevolge de „5-liter-verordening“. Wil ik de smaak van een drank, die in een miniatuurflesje zit, weten, dan koop ik een originele fles, als dat kan temminste. De prijs van een miniatuurflesje varieert van één tot zeven gulden. Wat mijn verzameling waard is kan ik echt niet zeggen. Maar ja, ik doe hem toch niet weg.

Naar ik hoop heeft u uit dit „miniatuurcocktail“ kunnen opmaken, dat ik vele soorten drank in kleine flesjes bezit. Een ervan blijft uniek en dat is... champagne!

J. S.

J. Panhuis 40 jaar bij ons werkzaam

17 december a.s. zal het een feestelijke dag zijn voor de heer J. Panhuis, baas dekenfabriecage bij Van der Heem in Utrecht. Op die dag herdenkt hij het feit, dat hij 40 jaar geleden in dienst kwam bij de Leko, welk bedrijf in 1946 werd overgenomen door Van der Heem N.V. Heer Panhuis, na de uitgesproken waardering voor uw werk bij uw kopereen en zilveren jubileum, zult u het mij niet kwalijk nemen, dat ik bij dit jubileum in herhaling val en mijn waardering uitspreek voor uw plichtsbetrachting en goede houding. Na deze 40 jaar is helaas de volgende stap het pensioen. Ik hoop, dat wij in de jaren die u nog van dit pensioen scheidt op dezelfde prettige manier, zoals het tot nu toe is geweest, mogen samenwerken. Hartelijk gefeliciteerd en een prettige dag toegewenst.

A. Stomp

Gelegenheid tot felicitieren van de jubilaris: 17 december a.s. om 17.00 uur in de kantine van het bedrijf aan de Zee-lantaan.

JUBILARISSEN

1 december a.s. zal het een feestelijke dag zijn voor de heer H. de Vries, chef van de Technische Dienst in Amsterdam. Het is dan 12½ jaar geleden dat hij zijn intrede deed bij Van der Heem.

Het werk als baas op de Voormontage T.C. Van der Heem Den Haag werd even onderbroken om de fotograaf gelegenheid te geven de lens te richten op de heer J. van der Luit, die 15 december a.s. 12½ jaar in dienst is.

Op de Werkplaats Elektronica hoort de heer J. Rietkerken thuis, maar als co-veer zullen velen hem tegenkomen op het binnen terrein van Van der Heem. 15 december a.s. zal de heer Rietkerken 12½ jaar dienstverband hebben volggemaakt.

Koninklijke onderscheiding

Een dienstverband van veertig jaar is een lange tijd. Een tijd waarin je vele vrienden kunt maken. Dat ondervond de heer A. de Rover op maandag 1 november tijdens zijn receptie in de kantine van Van der Heem Utrecht. Daar werd op jubilaris met zijn vrouw en dochter op grootse wijze gemiddeld.

Als eerste sprak Ir. W. J. Boot, directeur, die onder andere memorieerde op welke wijze en in welke hoedanigheid de jubilaris verschillende functies in het bedrijf bekleedde. Namens de directie overhandigde Ir. Boot de jubilaris een gouden horloge en een geschenk onder couvert.

Jhr. J. E. W. Twiss Quarles van Ufford speelt de jubilaris de eremedaille op.

Uit handen van de chef van het kabinet van de burgemeester van Utrecht, Jhr. J. E. W. Twiss Quarles van Ufford, ontving heer A. de Rover de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, als waardering die ook buiten Van der Heem-verband bestaat voor de staat van dienst van de jubilaris.

Ir. J. Keuning, directeur fabrieken Utrecht, sprak over de capaciteiten van de heer De Rover, in het bijzonder zijn taken gaven, waarmee hij reeds velen een dienst heeft bewezen.

Niet zozeer als zijn directe chef, maar meer als vertolker van de gedachten van zijn collega's, haalde de heer H. J. V. d. Broek herinneringen op uit de Leko-periode en roemde hij de bereidwilligheid van de jubilaris om altijd iedereen met raad en daad bij te staan. Een mooie kroonlamp en een planterbak, alsmede een bedrag onder couvert gaven gestalte aan de waardering van de collega's.

Dat ook humor een sterke kant van de heer A. de Rover is, bleek uit de toespraak van de heer Ph. W. Petersen, die sprak namens de Ondernemingsraad. „Mijn langdurig dienstverband is slechts mogelijk geworden door mijn collega's“, was een opmerking, die de heer De Rover maakte in zijn dankwoord. Hierna liet nemand zich de gelegenheid ontgaan de sympathieke jubilaris en zijn familie geluk te wensen.

T. B.

25 jaar
in dienst

12 december 1940 trad de heer Martrou toe tot de Van der Heem geleideren. Dit betekende het begin van een carrière die hem door vele afdelingen van ons bedrijf zou voeren.

Velen zullen zich uit hun eerste Van der Heem-dagen de heer Martrou herinneren als instructeur van de Inleerband en de wikkelfabriek. Naar eigen schatting van de heer Martrou bracht hij in deze functie circa 2000 mensen onder andere de kunst van het solderen bij.

Zijn hulpvaardigheid en dienstbetoon deden hem in april 1958 overstappen naar de Technische Dienst te Den Haag, waar hij thans werkzaam is als TV-servicetechnicus in de binnendienst. De lieder voor

zijn vak — reeds op het sollicitatieformulier noemde hij radiotechniek zijn hobby —, zijn goede vakopleiding en zijn verantwoordelijkheidsbesef ten aanzien van zijn werk stielden de heer Martrou in staat zijn kennis voortdurend up to date te houden, zodat hij thans een wezenlijk aandeel kan leveren in de serviceverlening van Van der Heem aan de ERRES dealers. In zijn huidige functie weten wij ons dan ook nog vele jaren van zijn prettige medewerking verzekerd.

Heer Martrou, in dank voor de door u bewezen diensten aan ons bedrijf wensen wij u voor 12 december met uw gezin een zeer prettige dag toe.

G. L. Besaris

12 1/2 jaar voor anker

De heer M. C. H. van den Anker, magazijnbeheerder op de Televisieomontage van Van der Heem te Den Haag, is ook door zijn werk als lid van de Ondernemingsraad een gezienne figuur. 1 december a.s. is hij 12 1/2 jaar in dienst van ons bedrijf.

Gehuwd

Van der Heem Den Haag: M. Doroudian, Televisieomontage; N. van Tol, Laboratorium Industriële Elektronica; mejuffrouw A. A. M. Dumas, Interheem; C. A. Verduin, Productiesontwikkeling.

Van der Heem Sneek: H. Feenstra, Afregelen/controler; J. Kooistra, Preparatie.

Geboren

EM: W. de Zeeuw (d).
Van der Heem Den Haag: J. van Gent, Montagemagazijn (z); C. Vrijens, Public Relations (d); P. J. W. den Heijer, Mechanische Afdeling Telco (z); M. C. Brandsse, Psychologische Dienst (d); R. van Noord, Laboratorium VHF-Telecommunicatie (z); S. Poortier, ENAF (d).
Van der Heem Sneek: J. Dijkstra, Arbeids-technisch Bureau (z); H. de Jong, Metaalafdeling (d); G. van der Wal, Gereedschapmakerij (d).
Van der Heem Utrecht: N. J. P. de Jongh, Montage Abstederdijk (d); Ir. J. L. P. van Ek, Bedrijfstechische Afdeling (z).

Bedankt

Dankbare collega's wendden zich tot ons met het verzoek in de kolommen van Indoheem Klanken op te nemen, dat zij het erg op prijs hebben gesteld medeleven, al dan niet vergezeld van goede gaven, te hebben ontvangen bij voor hen feestelijke momenten of afwezigheid door ziekte. Het zijn:

Van der Heem Den Haag: mejuffrouw K. Smit, Archief; mevrouw I. Hartevelt-Schaarman, Ontvangstcentrum; J. W. Reijndorp, Onderhoudsdienst; A. M. Soer, ENAF; J. Schippers, Machinale Houtbewerking; J. Cramer, Mechanische Afdeling Telco; A. Vincenten, Onderhoudsdienst; K. C. Groen, Televisieomontage.
Van der Heem Utrecht: Ir. J. L. P. van Ek, Laboratorium; W. Nagtegaal, Gereedschapmakerij; A. v. d. Berg, Lakspuiterij; L. Hillebrandt, Montage; A. de Rover, Gereedschapmagazijn.
Indola: A. Cornelisse.

PUZZEL

In deze puzzel moet u 2 x 11 woorden invullen, waardoor 11 samengestelde zelfstandige naamwoorden ontstaan. Telkens als u een letter invult in een hokje waar

1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

20	2	43	37	39	12	23	9	32	1	
35	4	23	34	13	14	25	10	40	3	
17	4	41	27	13	19	15	34	7	39	16
22	11	23	38	34	28	17	34	13	24	
18	20	44	8	31	38	3	42	5	21	

- In een nummer staat, moet u dezelfde letter ook invullen in het gelijkgenummerde hokje van de onderste figuur. Zodoende ontstaat in de onderste vakjes een wijze spreuk.
- Gaarne de 11 woorden en de spreuk invullen.
- De omschrijving van de 11 woorden is:
1. gebied - plattegrond.
  2. mee - rekenkundige bewerking.
  3. vloerstof - huurtijldig.
  4. bouwwerk - pluimvee.
  5. voorzetsel - afschieten van b.v. een geweer.
  6. interest - orgaan.
  7. bouwstof - bouw materiaal.
  8. spijker - band.
  9. natuurverschijnsel - bakken.
  10. woning - lenen tegen betaling.
  11. oorlogstuig - voertuig.

O oplossingen kunt u via de interne boodschappen dienst opzenden aan mejuffrouw R. C. Hartsuiker, redactie Indoheem Klanken (postbus 1030, Den Haag). Sluitingsdatum voor inzending: woensdag 1 december a.s.

De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

PRJUSWINNAARS

1. (f 15,—) R. N. Nierop, 2123 VDH.
2. (f 10,—) J. Touwslager, 2123 VDH.
3. (f 7,50) J. L. Meys, Indola.
4. (f 5,—) J. J. van Gent, 2612 VDH.
5. (f 5,—) mej. J. C. M. Falke, 9420 VDH.
6. (f 5,—) H. Butman, 2510 VDH.

INDOHEEM KLANKEN

maandblad
december 1965
nummer
12